

Ny plan skal hjælpe Grønlands børn ud af mistrivsel og overgreb

I dag lancerer den grønlandske og danske socialminister en række anbefalinger til, hvordan omsorgssvigt i Grønland kan forhindres. Men den store udfordring er at sikre en varig indsats i de små lokalsamfund

AF MATHIAS SONNE MENCKE OG BRITTA SØNDERGAARD

mencke@k.dk soendergaard@k.dk

En ny plan med 16 anbefalinger og et beløb fra Danmark på 80 millioner kroner skal hjælpe grønlandske børn, der er ofre for omsorgssvigt og seksuelle overgreb.

I dag lancerer Grønlands socialminister, Martha Abelsen, og hendes danske kollega, Astrid Krag (S), i Nuuk en længe ventet rapport med 16 nye anbefalinger til, hvordan mistrivsel og seksuelle overgreb mod børn kan forhindres.

Rapporten kommer et år efter, at en meget omtalt tv-dokumentar beskrev de massive sociale problemer i den østgrønlandske by Tasiilaq, hvor hver femte indbygger begår selvmord, mens hvert andet barn har en socialsag i kommunen.

Generelt er hvert tredje barn i Grønland udsat for omsorgssvigt, og hver femte har været udsat for seksuelle overgreb.

Udsendelsen vakte stærke reaktioner og fik ganske usædvanligt det grønlandske

selvstyre til at anmode den danske regering om hjælp, selvom socialområdet formelt er hjemtaget.

Blandt forslagene i den ny rapport er et massivt løft af den tidlige forebyggelse, en oprydning i de alt for mange uafsluttede børnesager og en styrket retssikkerhed for børn og unge, der har været ofre for seksuelle overgreb. Desuden lægges der op til bedre behandling og skærpede sanktioner mod seksualforbrydere. Indsatsen vil blive fulgt op af en pulje på 80 millioner kroner fra Danmark. Hertil kommer et beløb fra Grønlands Selvstyre og særskilte midler fra Danmark til initiativer på retsområdet.

Social- og indenrigsminister Astrid Krag (S) glæder sig over anbefalingerne, som hun mener varsler "et vendepunkt" for Grønlands børn og unge:

"Det særlige ved den her indsats er, at den på én gang baserer sig på forskellige indsatsområder, men samtidig er fokuseret. Vi ved, at hvert tredje barn i Grønland oplever omsorgssvigt, og vi ved, at børnesager ho-

Det her er en kickstart.

JONNA KETWA, FORMAND FOR RED BARNET GRØNLAND

og at mange børn ikke får den rette hjælp. Derfor er det vigtigt, at de her indsatser kommer til at løfte alle de konkrete problemer, man har på børneområdet. Det handler om en tidlig indsats, bedre sagsbehandling, bedre behandlingstilbud og øget retssikkerhed."

De sociale problemer på Grønland er ikke et nyt fænomen, og der er forsøgt med en masse indsatser før. Hvorfor skulle det blive bedre denne gang?

"Tidligere har vi i høj grad givet penge til civilsamfundet, som så har forsøgt at løse problemer med midlertidige projekter. Det er vi gået helt væk fra. Hvis vi skal problemerne med vold og overgreb mod børn til livs, så kræver det grønlandske løsninger, der fungerer i en grønlandsk kontekst. Det er afgørende, at vi opkvalificerer medarbejdere i Grønland og styrker ad-

ministrationsen der, så vi har været ekstremt bevidste om, at de her indsatser bliver varige," siger Astrid Krag, der forventer, at resultaterne af indsatserne vil kunne aflæses i statistikker om vold, overgreb og selvmord inden for en overskuelig fremtid.

Formand for Red Barnet Grønland og psykolog Jonna Ketwa er tilfreds med de nye anbefalinger, som følger de opfordringer, grønlandske ngo'er er kommet med.

"Skal vi virkelig knække kurven, skal der laves en indsats, der batter noget, og som ikke blot foregår i de større byer, men også i de små samfund ude på kysten. Det her er en kickstart i den retning," siger Jonna Ketwa, der henviser til, at den grønlandske regering har erklæret, at ingen børn født i 2022 skal udsættes for overgreb.

"Det er et meget stort løfte," siger Jonna Ketwa, som samtidig understreger, at den sociale indsats i Grønland trods triste tal har givet resultater.

fortsætter side 2

Selvom antallet af seksuelt misbrugte børn er alt for højt, er andelen af grønlandske unge, der oplever overgreb, trods alt faldet fra hver tredje for 20 år siden til omkring hver femte i dag.

Programchef Maliina Abelsen fra Unicef Grønland finder det positivt, at anbefalingerne understreger børns rettigheder.

”Udviklingen rykkes ikke ved et snuptag, men der er sket fremskridt især de seneste 10 år, og de nye anbefalinger er en brik i den udvikling,” siger Maliina Abelsen.

Medlem af Folketinget for det grønlandske parti Siu-mut, Aki-Matilda Høegh-Dam, har endnu ikke haft lejlighed til at læse rapporten, men hun tror, at det nye samarbejde mellem Danmark og Grønland vil gøre en forskel.

”Hvor meget er endnu uvist. Men jeg er forhåbningsfuld,” siger hun og understreger, at hjælpen skal forankres lokalt.

Puk Draiby, generalsekretær i Foreningen Grønlandske Børn, peger på, at en del af hjælpen til grønlandske børn har været baseret på midlertidige projekter og tilrejsende eksperter.

”Den store udfordring er at skabe blivende forandringer, hvor børnene er, helt lokalt,” siger Puk Draiby.

Samme holdning har lektor i sociale forhold ved Grønlands Universitet, Steven Arnfjord:

”Det er lokale ressourcer, som skal være med til at reducere overgreb på børn og styrke forældreansvaret. Det kræver vedvarende sociale indsatser. Det er ikke noget, vi indtil nu har set af løst tilrejsende fagfolk, som opholder sig midlertidigt i de små samfund,” skriver han blandt andet i en mail. ■

Bedre hjælp til grønlandske børn

► **En ny rapport** lægger op til at opprioritere den tidlige indsats og forebyggelse.

► **Den kommunale** sagsbehandling skal styrkes markant på børne- og ungeområdet.

► **Behandlingstilbud** til udsatte børn øges.

► **Retssikkerheden** øges for børn og unge, der har været udsat for seksuelle overgreb.

LÆS HELE RAPPORTEN FRA I
EFTERMIDDAG PÅ SM.DK